

საქართველო, ქ. თბილისი, 0198, კახეთის გზატკეცილი, #99, ტელ: (+995-32) 116 001; ელ.ფოსტა: ncdc@ncdc.ge; ვებ.გვერდი: www.ncdc.ge
99, Kakheti Highway, Tbilisi, 0198, Georgia, Phone: (+995-32) 116 001; E-mail: ncdc@ncdc.ge; Web: www.ncdc.ge

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან
დევნულთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და
სოციალური დაცვის მინისტრის პირველ მოადგილეს
ქალბატონ თამარ გაბუნიას

ქალბატონო თამარ,

სსიპ - ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი
ჯანმრთელობის ეროვნულმა ცენტრმა (შემდგომში-ეროვნული ცენტრი) განიხილა
საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის,
ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროდან მიმდინარე წლის 3
სექტემბერს გადმოგზავნილი სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სკოპინგის
განცხადება თანდართული „გრიგოლეთისა და ყვავილნარის სანაპირო ზოლის
განაშენიანების გეგმის სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სკოპინგის
ანგარიში“ და სტრატეგიული დოკუმენტის კონცეფციის სამუშაო ვერსია“.

გრიგოლეთისა და ყვავილნარის სანაპირო ზოლის განაშენიანების გეგმა
შესაბამისობაში უნდა იყოს „საქართველოს სივრცის დაგეგმარების, არქიტექტურული
და სამშენებლო საქმიანობის კოდექსის“ და „კურორტებისა და საკურორტო
ადგილების სანიტარიული დაცვის ზონების შესახებ“ საქართველოს კანონების, ასევე
„სივრცის დაგეგმარებისა და ქალაქთმშენებლობითი გეგმების შემუშავების წესის
შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2019 წლის №260 დადგენილების და
„ტერიტორიების გამოყენების და განაშენიანების რეგულირების ძირითადი
დებულებების შესახებ“ მოთხოვნებთან.

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, ეროვნული ცენტრის მიერ „გარემოსდაცვითი
შეფასების კოდექსი“ საქართველოს კანონის 25-ე მუხლის და „გარემოსდაცვითი
შეფასების სფეროში ადამიანის ჯანმრთელობაზე ზემოქმედების შეფასების წესის
დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 სექტემბერის №420
დადგენილებით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში განხილულ იქნა
მოწოდებული მასალა.

წარმოდგენილი კონცეფციის დონეზე არასაკმარისად არის აღწერილი და
გაანალიზებული, ვერ იქნა მოპოვებული ან/და არასაკმარისია ინფორმაცია ადამიანის
ჯანმრთელობაზე შესაძლო ზემოქმედების მასშტაბის შესახებ. არასათანადოდ არის

აღწერილი ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოქმედი რისკ ფაქტორები და ეყრდნობა შეჯამებული სახით „კურორტ გრიგოლეთის სანიტარიული დაცვის ზონების (სდზ) პროექტის“ ფარგლებში განხილულ მასალას. კურორტ გრიგოლეთის სდზ-ის პროექტის დანიშნულებაა კურორტის ტერიტორიაზე საწარმოთა განთავსების, სამეწარმეო საქმიანობის, ბუნებრივი სამკურნალო რესურსებით სარგებლობისა და მოსახლეობის განსახლების აუცილებელ პირობების განხილვა და ბუნებრივი სამკურნალო რესურსების თვისებების შენარჩუნება და მათი დაბინძურების, გაფუჭებისა და გამოფიტვისაგან დაცვა „კურორტებისა და საკურორტო ადგილების სანიტარიული დაცვის ზონების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად. ხოლო საქართველოს კანონის „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს შესაბამისად წარმოდგენილ უნდა იქნეს ინფორმაცია ადამიანის ჯანმრთელობაზე შესაძლო ზემოქმედების მასშტაბის შესახებ, მოხდეს პოტენციური გარემოს რისკ-ფაქტორების იდენტიფიცირება და მათი შემარბილებელი ღონისძიებების განსაზღვრა კურორტის დაგეგმვის, განვითარებისა და მშენებლობის და ოპერირების ეტაპებზე. ჩამოთვლილია საბაზისო კვლევები, რომელთა განხორციელება რეკომენდებულია სგმ-ს ანგარიშის მომზადების პროცესში.

საკითხს ართულებს ის, რომ ამ ეტაპისათვის სანიტარიული დაცვის ზონები (სდზ) არ არის დამტკიცებული კურორტ „გრიგოლეთისა და ყვავილნარის სანაპირო ზოლისათვის. სდზ-ის დამტკიცების შემდეგ და მასში გასატარებელი რეჟიმის სანიტარიულ-გამაჯანსაღებელი ღონისძიებების, სამკურნალო ქვიშის, ფიჭვნარისა და საკურორტო ტერიტორიების დაცვის, ასევე სანიტარიული დაცვის ზონებში ამკრძალავი ღონისძიებების გათვალისწინებით უნდა მოხდეს გრიგოლეთისა და ყვავილნარის სანაპირო ზოლის განაშენიანება და შემდეგ დაიგეგმოს/გადაწყდეს კურორტის ნებისმიერ ნაწილის განვითარება.

საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთ ძირითად პრიორიტეტულ ამოცანას წარმოადგენს ტურიზმის ხელშეწყობა და ამ მიზნით სარეკრეაციო ტერიტორიების და საკურორტო ინფრასტრუქტურის განვითარება. აქედან გამომდინარე, მნიშვნელოვანია კურორტების და მათ შორის გრიგოლეთის და ყვავილნარის, როგორც კლიმატო-ბალნეოლოგიური პროფილის მქონე კურორტის ფუნქციონირება და სამომავლოდ განვითარება. ასევე, მდგრადი განვითარების პრინციპებზე დაფუძნებული დაგეგმარების გათვალისწინებით მაღალი დონის ტურისტულ-სარეკრეაციო კომპლექსების შექმნა. ამჟამად სარეკრეაციო ტერიტორიებზე სამშენებლო განვითარების მიზნით გაზრდილმა ინტერესმა შესაძლოა მნიშვნელოვანი და გამოუსწორებელი ზიანი მიაყენოს კურორტს. წარმოდგენილ პროექტში აღნიშნულია ე.წ „წყლის ყვავილობის“ შესახებ, რაზეც სამომავლოდ განსაკუთრებული აქცენტი უნდა გაკეთდეს, რადგანაც: ზღვის დაბინძურება/ზედაპირული წყლების დაბინძურების სერიოზულ წყაროს წარმოადგენს სოფლის მეურნეობის ინტენსიური განვითარება, რაც თავის მხრივ იწვევს ისეთ მდგომარეობას, როგორც ცნობილია „წყლის ყვავილობა“ ზოგადად სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობის შედეგად წყალში ჩაედინება მომატებული რაოდენობით აზოტი და ფოსფორი და

იწვევს წყალმცენარეების უფრო სწრაფად ზრდას. წყალმცენარეების მნიშვნელოვანი ზრდა ზიანს აყენებს წყლის ხარისხს და ჰაბიტატებს, ადგილი აქვს ამონიუმის, ნიტრიტებისა და ფოსფატების კონცენტრაციების ნორმაზე გადაჭარბების ფაქტებს. მათი კონცენტრაციის მომატება ზედაპირულ წყლებში ხელს უწყობს ლურჯ- მწვანე წყალმცენარეების ზრდას, და ციანობაქტერიების გამრავლებას, რომელიც გამოყოფს ციანიდებს, რომელიც მაღალი ტოქსიურობით გამოირჩევა და ქმნის დიდ რისკს ადამიანთა და წყლის ბინადართა ჯანმრთელობისათვის.

ზედაპირული წყლის დაბინძურება ქმნის რისკს ადგილობრივი მოსახლეობის და დამსვენებელთა ჯანმრთელობაზე ზემოქმედების თვალსაზრისით და საჭიროებს მთავრობის მიერ გადაუდებელ, მოკლევადიან და გრძელვადიან ღონისძიებების გატარებას დაბინძურებული წყლით მოსახლეობის ექსპოზიციის და დაავადებების გავრცელების შესამცირებლად, წყლის სათანადო ხარისხის მისაღწევად, ვიზუალური და ესთეტიური პირობების უზრუნველყოფისათვის. თუ გავითვალისწინებთ კლიმატის ცვლილების საპროგნოზო მონაცემებს ბოლო ათწლეულებში ტემპერატურის მატებას და ანომალური ცხელ ამინდებს, მოსალოდნელია ხელშემწყობი გარემოს შექმნა ზედაპირული წყლების როგორც ქიმიური, ასევე მიკრობიოლოგიური დაბინძურების თვალსაზრისით, შესაბამისად, აღნიშნულ საკითხის კურორტ გრიგოლეთის ტერიტორიაზე ე.წ. „წყლის ყვავილობა“ გამომწვევი მიზეზების, შესაბამისი კვლევები და რეკომენდაციები სამომავლო ქმედებებისათვის უნდა დაერთოს წარმოდგენილ მასალებს.

გამომდინარე ზემოაღნიშნულიდან, გრიგოლეთისა და ყვავილნარის სანაპირო ზოლის განაშენიანების გეგმის სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სკოპინგის ანგარიშსა“ და სტრატეგიული დოკუმენტის კონცეფციის სამუშაო ვერსიაში“ - სგშ-ს ანგარიშში სავალდებულოა გათვალისწინებულ იქნეს აღნიშნული რეკომენდაციები, სკოპინგის დოკუმენტში წარმოდგენილ უნდა იქნეს კონკრეტული საბაზისო კვლევების შედეგები, როგორც ძირითად, ასევე სტრატეგიული დოკუმენტით გათვალისწინებულ შესაძლო ალტერნატივებში და შესაბამისი ფორმატით წარმოდგენილ იქნეს:

- ადამიანის ჯანმრთელობაზე ამჟამად მოქმედი და პოტენციური რისკ-ფაქტორები, მათი ზემოქმედების არეალი და მასშტაბები.
- დაიგეგმოს თავიდან აცილებისა და/ან შემარბილებელი ღონისძიებები.

პატივისცემით,

სსიპ - ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნულმა ცენტრის გენერალური დირექტორი

ამირან გამყრელიძე

